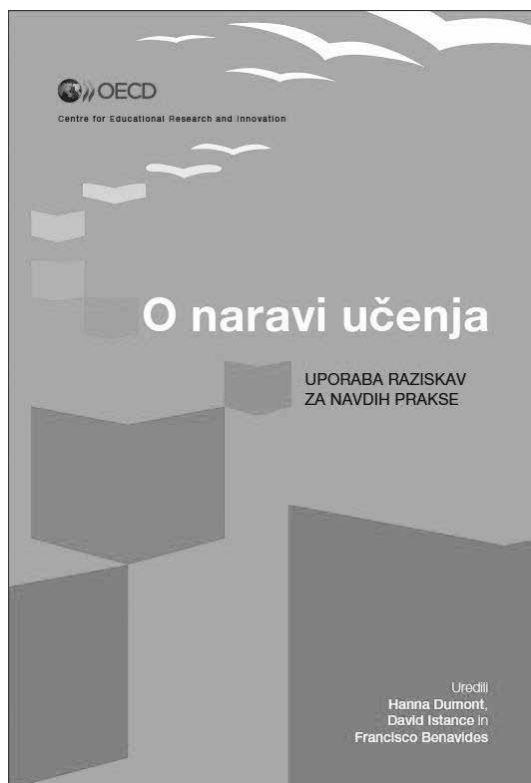

Romana Fekonja

O naravi učenja

O naravi učenja: uporaba raziskav za navdih prakse; uredili Hanna Dumont, David Istance in Francisco Benavides. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2013.

Knjiga *O naravi učenja* prinaša na enem mestu zbrana besedila svetovno priznanih avtorjev s področja t. i. znanosti o učenju. Prispevki v knjigi z različnih vidikov obravnavajo procese učenja in vlogo poučevanja pri njegovem podpiranju in pri tem prepričljivo utemeljujejo, zakaj mora ostati zanimanje za učenje v središču edukacijskih prizadevanj tako strokovnjakov kot praktikov. Podnaslov knjige "Uporaba raziskav za navdih prakse" vabi k povezovanju teorije in raziskav na eni strani in prakse na drugi.

V knjigi so zbrani prispevki vrhunskih strokovnjakov, ki osvetlujejo naravo učenja s psihološkega, kognitivnega in biološkega vidika. Pri tem opozarjajo na neločljivo prepletenost kognicije in emocij ter na pomen socialnih interakcij pri delovanju možganov in posledično tudi pri učenju.

Pedagoški delavci se v šoli ves čas sprašujemo, kaj je v razredu zares učinkovito. Kako organizirati pouk, da bodo učenci usvojili znanje, spretnosti in bo to res trajno. Ves čas se postavlja vprašanje, kakšno je učinkovito poučevanje in na drugi strani učenje. Kaj moramo učitelji storiti, da bodo učenci dosegli zastavljene cilje, kaj vse vpliva na dojetje in sprejemanje?

Priročnik prinaša dragocena spoznanja o mehanizmih, ki omogočajo učinkovito usvajanje, procesiranje in shranjevanje znanja. Vsem pedagoškim delavcem na šolah pomaga osvetliti procese, s katerimi lahko podpirajo učence pri usvajanju bogatih, uravnoveženih in dobro organiziranih struktur znanja in jih usmerjajo k *uravnoveženemu usvajanju konceptov, veščin in metakognitivnih kompetenc*. Avtorji prispevkov izpostavljajo pomen učenja, temelječega na raziskovanju, in spodbujanja sodelovanja v raziskovalnih pristopih. Ključno vlogo pri podpiranju učinkovitega *učenja pa imata tudi formativno preverjanje in preverjanje za učenje*, katerega vloge se še vedno premalo zavedamo.

V današnjem času zbuja močan interes ustvarjanje okolij za uspešno *učenje*. Ključna je ugotovitev, da tradicionalni pristopi k izobraževanju niso ustrezni za otroke/učence sodobnega časa.

Za izobraževanje so zelo pomembne tudi ugotovitve kognitivne znanosti o vzajemni povezanosti emocij in kognicije pri učenju, ki izobraževalcem nalaga odgovornost glede upoštevanja pomena čustev pri učenju. Tako naj bi učitelji upoštevali dejstvo, da čustva, ki podpirajo učenje nečesa, kar učenca zanima in ga celostno vključuje, podpirajo procese učenja. Hkrati pa naj bi bili pozorni na čustva, ki ovirajo učinkovito učenje, kot so občutki slabe samopodobe, stres, strah, odpor ali občutek prevelike obremenjenosti, kar vse lahko bistve-

no okrni učenje in zniža učenčeve dosežke ali pa celo trajno poslabša njegovo psihofizično stanje. Učitelji bi se morali usposobiti tako za zaznavanje takšnih čustvenih stanj kot za podpiranje razvoja veščin uravnavanja čustev pri učencih.

Posebna odlika te publikacije je ta, da teoretičnim dognanjem sledijo priporočene usmeritve za praktike. Pri tem te usmeritve niso kratkoročni in 'kratkovidni' nasveti, ampak gre bolj za držo, ki naj bi jo zavzeli učitelji, in za koordinate in vzvode, ki jih kaže vzpostaviti, če želimo zagotoviti spodbudno učno okolje.

Res je priročnik izšel že leta 2013, vendar vedno znova v objavljenih prispevkih odkivamo nova spoznanja, ki nam pomagajo pri našem

delu in potrjujejo našo dosedanjo prakso ali pa nam dajo smernice kako naprej.

Knjiga, ki je ne preberemo 'na mah' in odložimo, češ, saj smo spoznali njeno vsebino. Vedno znova se je treba vračati k posameznim poglavjem in jih smiselno ter z razmislekom vedno znova prebirati ter zapisana spoznanja prenašati v našo vsakdanjo prakso. Šele v razredu, v procesu poučevanja in učenja dobijo zapisana spoznanja svojo končno obliko in seveda željeni *učinek za učenca in učitelja* – trajno usvojeno znanje, spretnosti.

Knjiga je dostopna tudi v elektronski obliki na povezavi: <http://www.zrss.si/pdf/o-naravi-ucenja.pdf>. ●

Romana Fekonja

Priročnik Formativno spremljanje

Formativno spremljanje v podporo učenju: priročnik za učitelje in strokovne delavce.
Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2016.

Avtorice: Ada Holcar Brunauer, Cvetka Bizjak, Marjeta Borstner, Janja Cotič, Pajntar, Vineta Eržen, Mihaela Kerin, Natalija Komljanec, Saša Kregar, Urška Margan, Leonida Novak, Zora Rutar Ilc, Sonja Zajc, Nives Zore

Veliko strokovnih delavcev pri poučevanju in delu v razredu opaža, da dosednji načini dela niso več tako učinkoviti, kot bi si želeli. Da dosežemo zastavljeni cilj, potrebujemo veliko več energije, truda in časa zahteva. Dejstvo je, da se časi spreminjajo in z njimi t tudi učenci. Drugače dojemajo svet okoli sebe, na voljo imajo različne sodobne pripomočke, ki so jim včasih v pomoč, velikokrat pa bolj v oviro. Zato se vedno znova sprašujemo, kako učinkovito poučevati v šoli.

Učinkovito orodje, ki vodi k boljši kakovosti učenja in poučevanja, je tudi formativno spremljanje oz. preverjanje, saj: